

lid a, van het Huishoudelijk Reglement in verband met de door het bestuur wenselijk geachte herbenoeming van Huygen als bestuurslid, hetgeen reglementair niet meer mogelijk zou zijn. Voordat Huygen de zaal verlaat, deelt hij mede, dat een verlening van dispensatie door de Ledenvergadering niet betekent, dat hij zich weer voor een periode van 5 jaar beschikbaar stelt. Wat dit betreft is het goed dat beide partijen zich niet gebonden achten.

Jansen, die de leiding der vergadering tijdelijk overneemt, informeert of er onder de aanwezigen bezwaren bestaan tegenover een eventuele herbenoeming van Huygen. De reden voor de wens van het bestuur om deze mogelijkheid te hebben, is in het congresboekje omschreven.

Van Dorp merkt op, dat er juist bezwaar tegen zou zijn als Huygen als voorzitter zou aftreden.

Mulder attendeert erop, dat het volgend jaar hetzelfde probleem zich zal voordoen bij een aantal commissieleden.

Vervolgens verklaart de vergadering zich unaniem akkoord met de door het bestuur gevraagde dispensatie en wordt Huygen het resultaat medegedeeld. Deze dankt voor het in hem gestelde vertrouwen.

Bij de hierop volgende bestuursverkiezing worden Huygen en Oliemans bij acclamatie herkozen.

Dokter attendeert erop, dat ook herbenoemingen van commissieleden dienen plaats te hebben.

De voorzitter beaamt dit, doch wijst erop dat de commissies zelf een rooster van aftreden moeten bijhouden. Zij zullen hierop worden gewezen.

Bij de dan volgende benoeming van commissieleden worden in de Commissie Praktijkvoering gekozen G. van Brakel, J. Koopman, C. Romeyn, Th. J. van Stockum en A. Vrij; in de commissie Wetenschappelijk Onderzoek Dr. A. J. M. Daniëls en in de Congrescommissie W. P. C. Knuttel.

De voorzitter stelt dan voor de Werkgroepen Assistent-schap Huisarts en Documentatie Huisarts op te heffen. Deze werkgroepen hebben in het verleden wel werk verricht en zij zijn of tot een afronding van hun werkzaamheden gekomen, of zijn nimmer goed van de grond gekomen. De betreffende voorzitters konden ook zelf instemmen met opheffing. De vergadering gaat met dit voorstel akkoord.

Oliemans informeert of ook de Contact Commissie voor de Centra niet opgeheven moet worden?

De voorzitter zou hier toe nog niet willen overgaan en wil liever eerst eens afwachten of de bijeenkomst in Kudelstaart geen uitvloeisel zal hebben op de activering van de centra.

Als laatste punt van bespreking komt het bestuursvoorstel aan de orde om Prof. R. Hornstra op het NHG-congres te eren door hem het „lidmaatschap van verdienste” aan te bieden als bewijs van dankbaarheid voor alles wat hij voor het Genootschap en voor het NHI heeft gedaan. De vergadering gaat unaniem met dit voorstel akkoord, alsmede met het bestuursvoorstel tot uitreiking van het NHG-insigne op hetzelfde congres aan de leden van de Werkgroep Verloskunde: Coumou, Hoogendoorn en Verhagen, die zeer veel tijd en werk ter beschikking hebben gesteld aan de bewerking van de onderzoekresultaten.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter, onder dankzegging aan de leden voor hun komst, om 15.50 uur het 11e Ledencongres.

E. M. Jansen, secretaris

JAARVERSLAG 1966

COMMISSIE WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Samenstelling van de Commissie: In 1966 trad Dr. A. J. M. Daniëls, huisarts te Uithoorn toe als lid van de Commissie; N. H. Vroege, wetenschappelijk medewerker van het Instituut voor Sociale Geneeskunde te Utrecht, trad af als adviseur, terwijl Dr. F. de Waard, staflid van het N.H.I., nu volledig de plaats van Prof. Dr. J. C. van Es innam, om een goede communicatie tussen C.W.O. en N.H.I. te onderhouden. Eind 1966 was de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek als volgt samengesteld: Dr. J. D. Mulder, voorzitter; Dr. B. J. M. Aulbers, secretaris-penningmeester; A. P. Oliemans, tevens lid van het N.H.G.-Bestuur vormende het dagelijks bestuur; Dr. A. J. M. Daniëls, Dr. C. W. A. van den Dool, Dr. C. A. Kuypers, Dr. H. Mulder, Dr. J. Z. S. Pel, Dr. W. J. M. van der Sande, Dr. J. A. Stoop, Dr. W.

Vasbinder, C. H. A. Westhoff, leden; adviseurs: Dr. H. H. W. Hogerzeil, Prof. Dr. J. C. van Es en Dr. F. de Waard.

Taak en organisatie: De viervoudige taak van de C.W.O. is ongewijzigd gebleven, namelijk: 1. raadgevingen voor onderzoek van anderen; 2. ontwikkeling van eigen onderzoek; 3. fundamenteel denkwerk over de huisartsgeneeskunde; 4. ontwikkeling van wetenschappelijk werk op het gebied van de huisartsgeneeskunde.

In 1966 richtte de C.W.O. haar aandacht vooral op de voorbereiding en uitvoering van het algemene morbiditeits-onderzoek, op de voorbereiding van partiële morbiditeits-onderzoekingen en op het leiding geven aan de Nederlands Huisartsen Onderzoeksgroep (N.H.O.). Dit alles geschiedde in goede samenwerking met het N.H.I.

De Commissie vergaderde in 1966 tienmaal, waarvan éénmaal te Middelburg, terwijl het dagelijks bestuur eveneens tienmaal vergaderde. De contacten met het N.H.G.-bestuur worden vooral door Oliemans onderhouden, die zowel in dit bestuur als in de C.W.O. zitting heeft.

Verhouding met het N.H.I.: De communicatie tussen C.W.O. en N.H.I. wordt onderhouden door F. de Waard, die deze taak van Van Es heeft overgenomen. Het voorbereiden en opzetten van onderzoekingen op het gebied van de huisartsgeneeskunde wordt zowel door C.W.O. als N.H.I. gedaan in onderling overleg. Het N.H.I. neemt hierbij ook de administratie en de uitwerking van deze onderzoekingen op zich, terwijl de C.W.O. deze toetst op hun uitvoerbaarheid en wenselijkheid in de huisartspraktijk. Deze toetsing geschiedt vaak door het gezamenlijk opzetten en verrichten van proefonderzoekingen in kleine kring. Bij de onderzoekingen van het N.H.I. op medisch-sociologisch gebied wordt de C.W.O. alleen betrokken voor zover zij hierover kan oordelen. De beslissing over het al of niet uitvoeren van bepaalde projecten berust bij het N.H.G.-bestuur.

Onder de deelnemers aan het Hartonderzoek werd door N.H.I. en C.W.O. een enquête gehouden over hun voorkeur voor één of meer verdere onderwerpen voor onderzoek.

De Raad van Advies van het N.H.I. waarin twee leden van elk van de drie grote commissies zitting hadden, werd in 1966 vervangen door een adviseurschap van de voorzitters van deze commissies bij het dagelijks bestuur van de Nederlandse Stichting tot bevordering van de huisartsgeneeskunde.

Wetenschappelijk Onderzoek: In 1966 is de C.W.O. betrokken geweest bij de volgende onderzoekingen (de nummers verwijzen naar de registratie van de C.W.O. zelf):

10 *Periodiek Geneeskundig Onderzoek:* op initiatief van het N.H.I. is een begeleidingscommissie gevormd onder voorzitterschap van Prof. Van Es. De commissie bestaat verder uit Ten Cate, Ekker, Mulder (N), Van den Dool, Bergsma, Bleiker en Beek (T.N.O.); zij zal adviezen over toekomstige experimenten op dit gebied geven. Van de Gezondheidsorganisatie T.N.O. is een rapport verschenen van de hand van A. Beek: „De uitvoerbaarheid van P.G.O. in de huisartspraktijk”. Indertijd hebben Vasbinder, Mulder (N) en Van den Dool als leden van de werkgroep voor P.G.O. vele besprekingen met de Gezondheidsorganisatie T.N.O. gehad over deze materie. Het rapport is te beschouwen als een weergave van deze besprekingen, en van de onderzoekingen over multiplex screening in Stolwijk en Schoonhoven en een algemeen P.G.O. verricht door een tiental huisartsen.

12 *Verloskunde in de huisartspraktijk:* de reeks artikelen van Coumou, Hoogendoorn en Verhagen over dit onderzoek in huisarts en wetenschap is afgesloten. Bij het laatste artikel heeft de voorzitter van het N.H.G. de schrijvers hiervan hartelijk bedankt. Men zal nu proberen de unieke gegevens van dit onderzoek tot een Engels artikel te bewerken en ter publikatie aan te bieden aan een Engelstalig tijdschrift.

16 *Infectieziekten in de huisartspraktijk:* dit onderzoek wordt alleen nog door Pel voortgezet, alsmede door enkele huisartsen in Eindhoven.

26 *Tonsillitis:* het verslag van Leynse over het extensieve N.H.G.-onderzoek zal met de verslagen over de andere tonsillitisonderzoekingen (intensief N.H.G.-onderzoek, het onderzoek van Bots, dat uit Bladel, het streptokokken-onderzoek

van Bakker uit de Militair Geneeskundige Dienst en een epidemiologisch onderzoek uit Nigeria) worden verzameld en bewerkt tot een publikatie door Haverkorn, van Rijswijk en Valkenburg.

28 *Abortus in de huisartspraktijk*: dit onderzoek is afgesloten door een tweede proefschrift en wel van W. J. J. Ligtenberg te Nijmegen.

60 *Urineweginfecties in de zwangerschap*: Luger zet dit onderzoek voort en hoopt in 1967 te promoveren.

62 *Bacteriologisch en virologisch faeces-onderzoek bij zomerdiaarreeën*: Daniëls heeft dit onderzoek afgesloten en als proefschrift gepubliceerd (Amsterdam, 1966, Dekker en v. d. Vegt n.v., Nijmegen).

66 *Centrale Kanker-registratie*: dit landelijk onderzoek is afgesloten en in (1966) huisarts en wetenschap 9, 294 gepubliceerd. Er is voldoende materiaal verzameld om verdere onderzoekingen op dit gebied mogelijk te maken. Een moeilijkheid bij de samenstelling van het verslag heeft bestaan uit een klaarblijkelijk onvoldoende inzenden van gegevens door een aantal artsen.

67 *Mazelen*: dit landelijk onderzoek is afgesloten en wordt door Hoevenaars tot een proefschrift bewerkt. Op het laatste N.H.G.-congres heeft Hoevenaars een voorlopige mededeling over dit onderzoek gedaan. Het eindrapport is inmiddels verschenen en zal in huisarts en wetenschap worden gepubliceerd.

68 „*Kamperfoelie*“: het proefproject voor een prospectief onderzoek, uitgegaan van het N.H.I. omtrent mamma- en endometriumcarcinoom is afgesloten en gepubliceerd — (1966) huisarts en wetenschap 9, 307. De Waard zet het grotere onderzoek voort. In 1966 werden reeds ruim 2.000 vrouwen onderzocht.

72 *Hartonderzoek*: dit gezamenlijke onderzoek van C.W.O. en N.H.I. is afgesloten. Het verslag van het tellend hart-onderzoek in vijftig praktijken is door Ekker en de Waard opgesteld en aan alle deelnemers toegezonden; het is inmiddels ook gepubliceerd — (1966) huisarts en wetenschap 9, 386. De Waard publiceerde ook het verslag van het onderzoek over een mogelijke samenhang van de gynaecologische anamnese van vrouwen met coronairlijden (1966) huisarts en wetenschap 9, 435.

75 *Tromboflebitis*: dit onderzoek wordt door enige deelnemers uit Den Haag voortgezet.

77 *Tractus Digestivus*: nog in beraad.

78 *Reuma*: het onderzoek is wel besproken, maar niet verder uitgewerkt; een later opgezet onderzoek over knieklachten, waarover enige mededelingen op het reumatologencongres in september 1966 zouden worden gedaan, is wegens de te korte voorbereidingstijd niet uitgevoerd.

79 *Continue Morbiditeitsregistratie*: een zevental deelnemers registreren sinds enige tijd ieder patiëntencontact met behulp van het „E-book“. Dit onderzoek is mede van belang voor het onderzoek nummer 80. De gebezigde morbiditeits-klassifikatie is een Nederlandse versie van de E-lijst, die bij het College of General Practitioners in gebruik is.

80 *Intermitterende Morbiditeitsregistratie*: na een grondige voorbereiding is dit onderzoek in november van start gegaan. Een zestigtal deelnemers uit het gehele land zullen één week per kwartaal alle contacten met hun patiënten registreren en de diagnose classificeren volgens de E-lijst. Tezamen met het continue morbiditeitsonderzoek hoopt men gegevens te verkrijgen over het werk en de ziekten die de Nederlandse huisarts ontmoet. Het onderzoek zal 52 weken duren en staat onder auspiciën van C.W.O. en N.H.I. tezamen.

Nederlands Huisartsen-Onderzoeksgroep (N.H.O.) Door C.W.O. en N.H.I. is de Nederlandse Huisartsen-Onderzoeksgroep (N.H.O.) opgericht; een groep huisartsen die zich onder andere beschikbaar stelt voor het verrichten van geneesmiddelenonderzoek in hun praktijk. De medewerking van

de huisartsen aan elk onderzoek is facultatief. Er bestaat veel belangstelling voor deze vorm van onderzoek. De Afdeling Klinisch Geneesmiddelen Onderzoek T.N.O. dient meestal het verzoek in tot nader onderzoek en bestudeert de farmaceutische aspecten van het geneesmiddel; de C.W.O. laat slechts die onderzoekingen toe, die in de huisartspraktijk uitvoerbaar en aantrekkelijk zijn, terwijl het N.H.I. zich met de organisatie en administratie van het onderzoek belast. In 1966 zijn de volgende onderzoekingen door de N.H.O. gedaan of begonnen: 1 Kelfizina, een sulfonamide met lange werking, als therapie bij impetigo toegepast (41 deelnemers), eind 1966 afgesloten; 2 Humaan antitetanusserum (30 deelnemers); 3 Orale penicilline (32 deelnemers); 4 „Kamperfoelie“ (zie onderzoek 68), het grote onderzoek omtrent mamma- en endometriumcarcinoom zal mede in N.H.O.-verband worden uitgevoerd, thans 38 deelnemers.

Andere activiteiten en contacten:

1 *Kleurcodering*: met de Commissie Praktijkvoering bestudeerde en publiceerde de C.W.O. een methode tot signalering van bedreigde patiëntengroepen op de werkaart (1966) huisarts en wetenschap 9, 313. Deze methode, die al bij het College of General Practitioners in zwang is, is vooral bedoeld om de huisarts zelf op bepaalde bedreigde patiëntengroepen opmerkzaam te houden.

2 *Woudschotenrapport*: het deel van het Woudschotenrapport, dat de taken van de huisarts omschrijft, is door de rapporteur Vroege in huisarts en wetenschap gepubliceerd. De voorzitter van het N.H.G., Huygen, wijdde hieraan een voorwoord (1966) huisarts en wetenschap 9, 370-372.

3 *Individuele leden en centra*: een viertal N.H.G.-leden en één specialist hebben contact opgenomen met de C.W.O. over een eventueel op te zetten wetenschappelijk onderzoek. Opmerkelijk is, dat dit jaar geen enkel N.H.G.-centrum contact met de C.W.O. heeft opgenomen.

4 *College of General practitioners*: met het Research Committee van het College is een levendig contact ontstaan. Onderling worden verslagen over wetenschappelijke activiteiten uitgewisseld en voor beide commissies is een corresponderend lid aangewezen om wederzijdse contacten te bevorderen. T. S. Eimerl is het corresponderend lid van Brittannië en Dr. J. D. Mulder van Nederland.

Publikaties: Jaarverslag 1965 is gepubliceerd (1966) huisarts en wetenschap 9, 263; *N.H.G.-congres*: Hoevenaars heeft een voorlopige mededeling gedaan over het Mazelenonderzoek (nr. 67); *de publikatie in huisarts en wetenschap* over verschillende onderzoekingen en projecten zijn in de voorafgaande paragrafen vermeld.

Financiën: Evenals in de voorafgaande jaren heeft de C.W.O. weer gebruik kunnen maken van een subsidie van f 3.000,— van het N.H.G.-bestuur.

Beleid voor 1967: Het N.H.G.-bestuur heeft op het laatste Ledencongres de vertegenwoordigers van de grote Commissies dringend verzocht een eigen beleidslijn voor de nabije en voor de verdere toekomst uit te stippelen. Deze plannen kunnen dan later met het N.H.I. worden besproken en ge-coördineerd. Om deze reden is de C.W.O. thans doende zich over haar beleid op lange termijn te beraden.

Ook in 1967 zal het algemene morbiditeitsonderzoek (79 en 80) de hoofdschotel vormen van het C.W.O.-menu. Hierop aansluitend zullen deelonderzoekingen over speciële morbiditeit worden opgezet. Ook andere onderwerpen voor onderzoek zullen aandacht verkrijgen. Tezamen met de Afdeling Klinisch Geneesmiddelenonderzoek T.N.O. en het N.H.I. zal de C.W.O. nieuwe onderzoekingen over geneesmiddelen in N.H.O.-verband begeleiden.

De C.W.O. acht ervaringen met onderzoekingen door grote groepen in Nederlandse medische kringen uniek. Daarom wil de Commissie met medewerking van andere deskundigen deze ervaringen publiceren en hoopt hiertoe in 1967 te geraken.

Ook zal de Commissie zich nog eens beraden over het leggen van contacten met de N.H.G.-centra door middel van vertegenwoordigers uit deze centra. Dr. B. J. M. Aulbers